

Съобщение за пресата

Люксембург, 17 май 2022 г.

Необходими са по-добро управление и повече видимост на подкрепата от ЕС за интернационализацията на малките предприятия

Европейската комисия е установила основните пречки за интернационализацията на малките и средните предприятия (МСП) в ЕС и е въвела редица мерки, за да подпомогне разширяването на дейността им на международните пазари в рамките на ЕС и извън него, твърди се в нов доклад на Европейската сметна палата. При тези мерки обаче понякога липсват съгласуваност и видимост и Комисията невинаги ги координира достатъчно добре с програмите на държавите членки. Мрежата Enterprise Europe (EEN) — водещата инициатива на Комисията, която представлява мрежа за подкрепа на МСП с амбиции за стъпване на международните пазари, се нуждае от по-добро разпространение в държавите извън ЕС, а друга по-малка инициатива, насочена специално към стартиращите предприятия в областта на високите технологии — StartUp Europe, се нуждае от по-дългосрочна приемственост в своите дейности.

МСП — предприятия, в които работят до 250 служители — са гръбнакът на икономиката на ЕС: те съставляват 99 % от всички предприятия в ЕС. Извън финансовия сектор те осигуряват две трети от работните места в бизнеса и създават над половината от икономическото производство на ЕС. Те обаче представляват едва 30 % от износа на ЕС. МСП са по-малко активни на международните пазари, отколкото по-големите предприятия: те често не са запознати с международната търговия и схемите за публично подпомагане и често просто не разполагат с необходимото ноу-хау. За да се справи с тези предизвикателства, Комисията е създала голям брой програми за подпомагане. През 2011 г. тя е приела стратегия на ЕС за интернационализация на МСП, с която се цели да се подобрят съгласуваността и координацията на цялата съществуваща подкрепа.

„Малките предприятия са важна част от търговията в ЕС. Чрез възможността да търгуват в цяла Европа и да изнасят извън нейните граници, те могат да допринесат още повече за икономиката на ЕС“, заяви Ивана Малетич, членът на ЕСП, който отговаря за доклада. *„Комисията следва да направи по-достъпна информацията относно подкрепата за интернационализация на МСП и да доближи своите програми до*

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на изготвения от Европейската сметна палата специален доклад. Пълният текст на документа е публикуван на eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

европейските МСП, които все още не са запознати с много от съществуващите инструменти и проекти.“

Одиторите установиха, че стратегията все още не се прилага изцяло. Въпреки че Комисията е успяла поне частично да предприеме ключови мерки, като например разработването на онлайн портал за информация за дружествата износители (Access2Markets), важни дейности за постигане на по-голяма съгласуваност на мерките на равнището на ЕС и на държавите членки не са били успешни. По-специално Комисията не е предоставила актуален опис на мерките, което би спомогнало за установяването на пропуски, припокривания и взаимодействия между съществуващите действия. Одиторите също така отправят критики към съгласуваността на редица дейности на ЕС, насочени към нуждите от интернационализация на МСП, и твърдят, че липсва координация на множество равнища, включително между дейностите на ЕС и на държавите членки. Освен това те отбелязват, че финансовата устойчивост на програмите за подкрепа невинаги е била добре преценявана от Комисията, като няколко програми са били преустановени въпреки постигнатите положителни резултати. По отношение на повишаването на осведомеността, информацията относно подкрепата за интернационализация вече е по-достъпна, но на ползите от споразуменията за свободна търговия (ССТ) — които са от изключително значение, но са сложни за МСП — все още не се набляга в достатъчна степен.

Одиторите установяват, че мрежата Enterprise Europe е постигнала своите цели, но са необходими допълнителни усилия за подобряване на нейната видимост, координация, присъствие в държави извън ЕС и изграждане на капацитет, за да се подобрят достъпът на МСП до финансиране и степента на възползване от споразуменията за свободна търговия. Резултатите от дейността на мрежата Enterprise Europe се различават в отделните държави и консорциуми, като работата на някои центрове за бизнес сътрудничество извън ЕС се оценява високо (като например центъра ЕС-Япония), а към други са отправени критики заради недостатъчно добрите им услуги и слабата активност. Членовете на мрежата Enterprise Europe са съобщили също, че присъствието на централите е недостатъчно в някои държави, които са ключови търговски партньори, като например Китай. По отношение на инициативата Startup Europe одиторите констатират, че тя е насочена само към краткосрочните нужди на стартиращи предприятия, тъй като всички финансирани проекти са прекратили дейността си в края на периода на предоставяне на безвъзмездната финансова помощ и всички действия са били засегнати от общи проблеми, свързани с устойчивостта. Сътрудничеството с други инструменти е било ограничено и в резултат от инициативата в няколко случая стартиращи предприятия са били придобити от големи предприятия от държави извън ЕС, което може да е в противоречие с целта да се помогне на предприятията да се разрастват в международен план, същевременно оставайки в ЕС. Одиторите също така призовават Комисията да подобри мониторинга на резултатите, за да оцени до каква степен инициативата е допринесла като цяло за интернационализацията на МСП.

Обща информация

В държавите — членки на ЕС, има над 20 млн. малки и средни предприятия, в които работят около 100 млн. души. МСП са дружества с по-малко от 250 служители и с годишен оборот под 50 млн. евро или годишен счетоводен баланс, не по-голям от 43 млн. евро. Интернационализацията е процесът, при който предприятията започват участието си на международните пазари, основно чрез износ. Финансирането от ЕС, насочено специално към

интернационализацията на МСП, възлиза на около 850 млн. евро за периода 2014—2020 г., включително около 450 млн. евро за мрежата Enterprise Europe и 30 млн. евро за инициативата Startup Europe; то се допълва от мерки на ЕС, които обхващат интернационализацията на МСП наред с много други области (напр. ЕСИ фондове, ЕФСИ и „Хоризонт 2020“). Мрежата Enterprise Europe и инициативата Startup Europe са отправните точки за информация на МСП и стартиращите предприятия в ЕС, които се нуждаят от консултации и сътрудничество, за да могат да изнасят продукцията си. В края на 2020 г. мрежата Enterprise Europe е включвала над 625 партньорски организации, като агенции за регионално развитие, търговски камари или научноизследователски институти в 65 държави, групирани в регионални консорциуми. Между 2014 г. и 2020 г. Startup Europe е популяризирала 22 проекта, като е обхванала над 1000 предприятия. Специален доклад 07/2022 „Инструменти за интернационализация на МСП — предприети са редица действия за подкрепа, но те не са напълно съгласувани и координирани“ е публикуван на [уебсайта на ЕСП](#) и е най-новият от редица публикации на ЕСП относно подкрепата за МСП; в тази област са публикувани още специалните доклади относно [съюза на капиталовите пазари](#), [инструмента за МСП](#), [рисковия капитал](#) и [механизма за гарантиране по отношение на МСП](#). ЕСП ще публикува скоро и специален доклад относно подкрепата от ЕС за повишаване на [конкурентоспособността на МСП](#).

За контакт с пресслужбата

Пресслужба на ЕСП: press@eca.europa.eu

- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu — Моб. тел. (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu — Моб. тел. (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu — Моб. тел. (+352) 691 551 502